

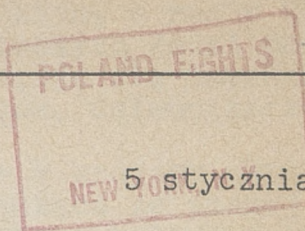
(PAT) POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA

(OFICJALNA POLSKA AGENCJA PRASOWA)

50 ROCKEFELLER PLAZA, NEW YORK 20, N. Y.

BIULETYN POLSKI

Nr. 22/245

ZBRODNIARKI WOJENNE, GORSZE OD MEZCZYZN

9720

IV czasop. RARA
1944

Londyn, PAT, w styczniu

Niedawno wydana w Londynie książka p.t. "Women of the Gestapo" (kobiety z Gestapo) jest pierwszym podanym do wiadomości publicznej dokumentem o działalności Kobiecego Departamentu Gestapo.

Departament ten stworzony został zaraz po objęciu władzy przez Hitlera, a kierownictwo jego objęła Carola Limbach, której podlegał również "Bund der deutschen Maedel" (Związek Dziewcząt Niemieckich). Zadaniem Departamentu Kobiecego było zarówno szpiegostwo wewnętrzne - wykrywanie przeciwników reżimu hitlerowskiego w Niemczech, jak i szpiegostwo zagraniczne - zdobywanie tajemnic wojskowych i gospodarczych. U podstawy stworzenia tej instytucji leżał ulubiony aforyzm "poufny" szefa Gestapo - Himmlera, że "kobieta niemiecka jest jeszcze bardziej okrutna niż mężczyzna, ponieważ wyzuta jest ze wszystkich skrupułów moralnych".

Agentki Gestapo rekrutują się ze wszystkich warstw społecznych, przy czym przy wyborze zwraca się szczególną uwagę na ich warunki zewnętrzne jak i na stopień ich przywiązania do partii hitlerowskiej. Nowoprzybrane agentki kształcone są w specjalnej kobiecej szkole Gestapo w Berlinie. Czas trwania wyszkolenia zależy od zadan, jakie mają być powierzone danej agentce. Dziewczęta z ludu, przygotowywane do śledzenia robotników i żołnierzy - przechodzą tylko kilku miesięczne wyszkolenie, zaś kobiety z.t. zw. wyższych warstw społecznych, które kształcone są na "przyjaciółki" wyższych dygnitarzy i wojskowych, przemysłowców i bankierów w Niemczech i zagranicą, otrzymują znacznie dłuższe i staranniejsze "wyszkolenie". Oczywiście, że w tym "wyszkoleniu" główny nacisk położony jest na umiejętnym posługiwaniu się jako główną bronią - swymi wdziękami. Jest bowiem odwieczną prawdą, że kobieta przywiązując do siebie mężczyznę - wydobywa wszystkie tajniki jego myśli. Mimo to agentki Gestapo uważają ten swój proceder za szczególnie zaszczytny sposób służenia sprawie niemieckiej. Jakimi sukcesami może się w tej dziedzinie poszczycić kobiecy departament Gestapo, świadczy fakt, że kapitulację króla belgijskiego w roku 1940, wielu tłumaczyło wpływem jaki wywierała nań jego niemiecka "przyjaciółka", podsunęta mu przez Gestapo.

Innym "wielkim wyczynem" było uprzątnięcie osobistego wroga Himmlera - marszałka von Reichenau, a który jak wiadomo zmarł w tajemniczych okolicznościach w swej kwaterze na froncie rosyjskim, co dokonało się "przy pomocy, podsunętej mu przez Gestapo - jasnowłosej hrabiny.

Przed wojną najgęstsza siecią hitlerowskiego szpiegostwa zagranicą były dziesiątki tysięcy Niemek, wysłanych tam pod pozorem szukania pracy. Spotkać je można było w każdym zawodzie: służące, stenotypistki, krawcowe, aktorki, tancerki. Szczególnie liczne były one przed wojną w Anglii, przy czym okazało się, że wiele kobiet były tam jako "antyhitlerowskie emigrantki" było na usługach Gestapo dla którego nawet pracowały niektóre emigrantki - "nie aryjkie".

W czasie wojny rola agentek Gestapo jeszcze niepomniernie wzrosła. Szczególnie ważnym terenem ich działalności stały się kraje neutralne. W Turcji słynna stała się Maria von Ribbentropp, siostra niemieckiego ministra spraw zagranicznych, która rozwijała tam niezwykle żywą działalność. Porożniła się jednak z ambasadorem von Papenem i została odwołana do Berlina, gdzie pełni dziś funkcję kierowniczki sekcji dyplomatycznej kobiecego Gestapo.

Portugalia, od chwili wybuchu wojny roi się od Niemek różnych kondycji społecznych. Zwykle dziewczęta uliczne zajmują się wydobywaniem wiadomości od marynarzy państw alianckich, o ruchu konwojów morskich, które są niezwykle cenne dla niemieckich łodzi podwodnych i dla Luftwaffe. Kokoty wyższej klasy starają się uzyskać informacje od bawiących tu dyplomatów, przemysłowców, dziennikarzy.

Równie gęsta jest sieć kobiet-szpiegów w krajach okupowanych. W Norwegii 25-letnia Hilda Waermann, pochodząca ze znanej rodziny patrycjusza hamburskich, wydała w ręce Gestapo kilkuset ludzi. Przed kilkoma miesiącami znaleziono ją na głównej ulicy Oslo martwą, z sercem przebitym sztyletem. Książka podkreśla, że terenem najbardziej niegospinnym dla agentek Gestapo okazała się Polska, ponieważ Polacy unikają wszelkiej styczności z Niemcami i Niemkami. To też agentki Gestapo pełnią tu tylko służbę dozorczyń w więzieniach i obozach koncentracyjnych lub prowadzą śledztwa przyczem okrucieństwem przewyższają często jeszcze mężczyzn - gestapowców. Natomiast w krajach Europy Zachodniej a szczególnie we Francji agentki Gestapo zdołały przeniknąć do różnych koł. Należy dodać, że wiele kobiet z t. zw. wyższych sfer francuskich oraz wiele paryskich aktorek teatralnych, rewiowych i filmowych, jest na usługach Gestapo.

Obok wymienionej już Caroli Limbach, którą jest dość często spotykanym w Niemczech typem psychopatologicznym, główne role w kobiecym Gestapo grają: kuzynka Himmlera Edyta von Kochler, którą powszechnie nazywają "najlepiej zakonspirowaną kobietą w Niemczech", mimo bowiem swych 54 lat wygląda na kobietę trzydziestoletnią; Marta Dietz, słynna z tego, że jej pierwszą ofiarą, którą wydała Gestapo był jej własny mąż, znany kupiec berliński. Nie wahała się ona być obecną na jego egzekucji.

KRONIKA KULTURALNA

Londyn, PAT, w styczniu.

Na Wschodzie, między Teheranem a Aleksandrią, rozwija się bujnie uchodźcze polskie życie kulturalne. Jest ono wynikiem wojny i tej gorączkowej troski ratowania z pożogi i zgliszcz rzeczy, które się dadzą uratować i kontynuowania życia, które powinno znowu powrócić.

Działalność ta, różnorodna, bogata, wszechstronna, obejmując niemal wszystko co mieści się w słowie "kultura", od archeologii aż po rewję.

W Teheranie, pozostałością po licznej rzeszy uchodźców polskich jest Towarzystwo Studiów Iranskich, które niedawno święciło pierwszą rocznicę swego powstania. Prezes Towarzystwa Prof. St. Koscialkowski z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, organizuje nie tylko wyprawy naukowe i dokonuje odkryć, ale również rozwija działalność odczytową i wydawniczą. Dwa tomy książek o Iranie już się ukazały, dwa następne są w przygotowaniu.

Więcej niż 400 osób dziennie zwiedzało Wystawę Malarzy Polskich w Teheranie, przeważnie uchodźców i żołnierzy. Miara zainteresowania jest fakt, że musiano wydać drugi nakład katalogu, formalnie rozchwytanego przez sfery iranskie i alianckie. Inna wystawa obrazująca polski wysiłek wojenny otwarta została w dniu 25-tej rocznicy Niepodległości Polski w brytyjskim biurze propagandy.

Zapewne żywsze, ze względu na większą ilość Polaków, jest ruch kulturalno-artystyczny w Palestynie.

Z programu radia w Jerozolimie można się dowiedzieć, że poza dziennikiem radiowym po polsku grywa tam trio Golda, Pptersburskiego i Melodysty, że śpiewakom akompaniuje Alfred Schuetz. Pozate polskie programy nadaje Beyruth, Kair, a nawet zdalekiego południa Nairobi.

Wielkiem powodzeniem cieszy się czołówka rewjowo-muzyczna Armii Polskiej "Wschód", w której występują Z. Terne, N. Olenska, R. Bogdanska, E. Niewiadomska, J. Jakubowna, Ref-Ren, M. Pręgowski, G. Borucki, St. Ruszała, L. Olszynski, F. Fabian, F. Ende, M. Szajon, A. Sznajder, duet taneczny Sława i Jerzy Ney, 20-to osobowy zespół muzyczny pod batutą Henryka Warsa i reżyser czołówki K. Tom.

NOWY TRICK GERMANIZACYJNY

Londyn, PAT, w styczniu.

Niemcy próbują zniemczyć naród polski różnymi sposobami. Jednym z nich jest germanizowanie Polaków o słabszym uswiadomieniu narodowym. Temu celowi służy szeroko zakrojona akcja wpisow na niemiecką listę narodową t. zw. Volksdeutschow. Ta metoda stosowana jest zwłaszcza na naszych ziemiach zachodnich gdzie mieszkało sporo Niemcow osiedlonych tam jeszcze przed poprzednią wojną i gdzie liczbę ich powiększa się sztucznie przez uznawanie za Niemcow rdzennych Polaków pod pozorem, że są oni spolszczonymi Niemcami.

Ale ta metoda byłaby już zbyt grubymi nićmi szyta, o ile chodzi o Polskę centralną, gdzie Niemcow prawie że nie było. Tu przeto zastosowano nieco inny trick - trick z t. zw. "Stammdeutsche'ami". Coż to są Stammdeutsche? Są to jak głoszą niemieckie odezwy, plakatowe począwszy od lutego, ub.r. w różnych miejscowościach Gen. Gubernatorstwa, potomkowie Niemcow, osiedlonych w tym kraju przed wiekami, którzy odpadli od niemieckiego języka i obyczajow, przyjmując język i kulturę polską. Niemcy nawiązali zatem do znanego faktu osadnictwa niemieckiego w średniowieczu - zwłaszcza po napadach tatarskich chcąc teraz "przywrocić do niemieckosci" tych, których dziadowie i pradziadowie byli już Polakami. Oczywiście wobec braku jakichkolwiek dokumentow z tych odległych czasow nie próbuje się nawet źródłowo stwierdzać, czy w żyłach kandydatow na Stammdeutsche'ow płynie choćby jedna kropla niemieckiej krwi.

Wystarczy samo zgłoszenie się na Stammdeutsche'a, by zostać wpisanym na odpowiednią listę. Cel akcji jest jasny. Jest on zresztą podwójny: na dalszą metę chodzi o zniemczenie pewnej części ludności polskiej, na bliższą - i ten cel sprawia, że akcja ta jest prowadzona tak energicznie i gwałtownie chodzi o pozyskanie świeżego rekruta dla wycienzonej i rzednącej z każdym miesiącem niemieckiej armii.

Wspomniana akcja została rozpoczęta proklamacją szefa policji niemieckiej na dystrykt warszawski dra Schwarza, jako komisarza dla utworzenia niemczyzny - z datą 3 lutego 1943 r. Wyznaczyła ona termin zgłaszania się na listę Stammdeutsche do dnia 15 marca. Na prowincji podobne odezwy zostały rozplakowane w rownych datach i z różnymi terminami zgłoszen. Wydanju tych odezw towarzyszą wszędzie namowy i naciski, a często, i grozby, mające skłonić uzależnionych od Niemcow gospodarczo Polaków do zapisywania się na listy Stammdeutsche. Szczególnie silnie wystąpiły te naciski w Zamajszczyźnie i przyległych do niej powiatach województwa lubelskiego. Później akcja ta przybrała poważne rozmiary także w całym dystrykcie krakowskim, gdzie setki osób zmuszano siłą do zapisywania się na te listy.

Urzednicy niemieccy nie kryli się przytym, z zapowiedzią, że nowo - pozyskani dla niemczyzny "potomkowie osadników niemieckich z XIII wieku" wkrótce już będą wcieleni do armii niemieckiej.

Do motywow, jakimi kierują się Niemcy przy selekcji kandydatow na Stammdeutsche'ow należą: znajomosc języka niemieckiego (choćby bardzo pobieżna), czytanie gazet i książek niemieckich, uczęszczanie na kurs języka niemieckiego, a nawet fakt zamieszkiwania u kogoś z krewnych na terenie Rzeszy.

W stosunku do osób o niemieckim brzmieniu nazwisk Niemcy stosują groźby, że w razie odmowy kandydata zostanie on uznany za Żyda i osadzony w ghetto, co - jak wiadomo - równa się wyrokowi śmierci.

"DAMY I HUZARY" W JEROZOLIMIE

Komedia Fredry "Damy i Huzary" grana jest w Palestynie z dużym powodzeniem. W przedstawieniu biorą udział: Domanska, Jasiński, Belska, Wdowinska, Bączynska, Stankiewicz, Belski, Borzynski, Krzyski, Karpowicz, Skwierczyński i Utnik. Dekoracje i kostiumy wykonał Ludwik Wiechecki, reżyserował Wacław Radulski.